

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Hozzájárulás . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlósy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A jogrend

Hasábos ódákat zengenek a judeo-liberális lapok ama bizonyos jogrendről, amely eddig nem volt meg, s amelyet ezután fog megteremteni a kormány egyes keze az által, hogy feloszlatja a különítményeket és az ébredők egyesületét. Ezen a ponton aztán meglehető az a focus is, amelyen oly törvény és jogtisztelővé sőt fanatikus rajongóvá lett egyszerre Károlyi Mihály nemrég minden rendnek és tekintélynek, jognak, erkölcsnek, történelmi tradícióknak hadat viselő lelkes tábora, s a melyen oly megértő testvéri szeretettel ölelkezik össze a szabadkőmives és a zsidó-liberál sajtó egymással. . . Feloszlatni a különítményeket és az ébredők magyarok egyesületét, azt a két tényező-jét a keresztyén nemzeti irányzatnak, amely annyi hasznos szolgálatot tett a bolsevik elemek megfékezése, az ország rendjének és nyugalmanak helyreállítása körül, de amely annyi sokszor volt kénytelen kör-mére koppintani e nagyszerű munkája köz-ben a jogrend mai nagyhangú előimádkozóinak. Ez az a gyújtópont, ami őket ama bizonyos jogrend körüli izgalomba hozza, s amely oly ékes és szépen hangzó ódákat és elégiákat sugalmaz nekik lapjaik vezető helyére. Bizony, bizony arra a jogrendre vágnak ők, azt a jogrendet imádják ők, amelyben a régi bűnök, a nemzet érdekei ellen folytatott struc-politika burjánoznak és dominálnak, s amely egyetlen urat ismer csak a hazában: a korrupciót és a galíciai származású, vérszopó, csaló söpredéket. Ez a jogrend kívánatos nekik, elhiszük, ezért sóhajtoznak, ezért imádkoznak, elhiszük.

De a kormánynak tudnia kell, hogy mivel tartozik önmagának, a maga létalapjának és mivel tartozik a nemzetnek. A jogrend megóvása és biztosítása nem azt követeli tőle, hogy a nemzeti lét legerősebb alapjait és támaszait támadja és gyön-gítse meg, hanem igenis azt, hogy tisztítsa meg az országot a máris egyre han-gosabbá váló megbizhatatlan elemektől. — Azoktól, akiknek van mit rejtegetniük és van mit féltetniük a nemzeti öntudatra éb-redés tényezőitől; akik még mindig vágyva-vágnak az évszázados bűnök ama fertő-je után, mely a nyomorék koldus sira-lmas sorsára juttatta az országot.

Erre a jogrendre nincs szüksége az országnak, hanem igenis van az egyéni becsület és lelkiismeretes munka alapjaira épített országmentő jogrendre. Csináljon a kormány rendet az uniformisba bujt ga-rázda himpellérek és a valutánkat leron-gyoló alávaló árdrágító üzérkedők között, de ne üljön föl a köpenyeforgató, nagy képüsködő judeo-liberál sajtónak és ne

akarjon szigorú kritikus lenni ott, ahol az ország élő lelkiismerete sokkal több jog-gal kritizálhatja az ő működését. Az ÉME kivetí magából az oda nem való elemeket

kormány beavatkozás nélkül is, de egy napon, és egy kalap alatt emlegetni őt a jogrend elleneivel és felborítóival semmi-estre sem szabad.

Minisztertanács az ÉME ügyében

Az ÉME újból megkezdte működését

Budapest, nov. 19. (N. St. t. j.) Az *Éb-redő Magyarok Egyesületének* felfüggesztése ügyében ma délelőtti minisztertanács ül össze és előreláthatólag a felfüggesztés visszavonása mellett dönt s az ébredők magyarok valószínűleg még a mai napon ismét megkezdhetik működésüket. A központi vezetőség működése iránt megnyilvánult bizalom mindnagyobb mé-reteket ölt s újabban Kecskemét, Szombathely,

Debrecen, Győr, Miskolc helyicsoportjaitól é-kezett be tiltakozás a felfüggesztés ellen. A Duna-Tisza közti gazda ébredők küldöttsége ke-reste fel ma a kormányzót, akinek elkesere-déssel hozták tudomására az Ébredők ellen in-dított támadásokat s kijelentették, hogy minden elveszhet, de az Ébredők Magyarok Egyesületét elveszteni nem engedik. A kormányzóra mély hatást tett a küldöttség kijelentése.

Konstantin király józan felfogása

Páris, nov. 19. (N. St. t. j.) *Konstantin* görög király fogadta a *Matin* munkatársát, aki-nek kijelentette, hogy a *képviselőválasztás ered-ménye őt nem elégíti ki. Ő nem akar annak a pártnak királya lenni, amely most győzött a választáson; ő az egész Görögország királya akar lenni. Csak akkor foglalja el a görög trónt, ha egy megejtendő népszavazás mellette foglal állást.*

Az ántánt bizottságok

Budapest, nov. 19. (N. St. t. j.) Buda-pesti lapokban különböző hírek jelentek meg az antant-bizottságok Budapestre való érkezé-sével kapcsolatban. Újabb hírek szerint az antant a végrehajtó-bizottság tagjait még ki sem jelölte, hanem megvárja, míg Francia-ország, Anglia és Olaszország a magyar béke-szerződést ratifikálja.

Take Jonescu utjai

Kolozsvár, nov. 19. (N. St. t. j.) Take Jonescu román külügyminiszter a jövő héten Belgrádba. onnan pedig Athénbe utazik.

Az orosz-lengyel háború

Riga, nov. 19. (N. St. t. j.) Az orosz-lengyel határenen új harcok kezdődtek. A len-gyelek két helyen is átlépték a Berezina-vonalat.

Az új osztrák kormány

Bécs, november 19. (Nemz. St. tel. jel.) Tegnap alakult meg az új osztrák kormány. Miniszterelnök, belügyminiszter és hadügymi-niszter *Schober*, a külügyminiszter pedig *Lang Egon* lett.

Ismét szurkálják az ébredőket

Budapest, november 19. (Nemz. St. t. j.) Gyulay Elemér elsőéves orvostanhallgató szer-dán az üllői-uti első számú klinikai intézetben a lépesőn haladt, mikor három alak, akiket a sötétségben nem tudott felismerni, megtámadta s két késszurással és három fűszurással meg-sebesítette. Csütörtökön délután újból támadás történt, még pedig *Szabados Jenő* másodikéves orvostanhallgató ellen. Ezenkívül még két szu-rás történt. Egy orvostanhallgatóé pedig a kabátját szurták át. A két orvostanhallgatónak, akik mindketten látható módon viselték az „Éb-redő” jelvényt, a Verebély-klinikán kötötték be sebéit. A szurkálókat még eddig nem sikerült felfedezni.

Sigray gróf képviselő marad?

Budapest, november 19. (Nemz. St. t. j.) *Sigray Antal* gróf, akit nemrégiben neveztek ki kormánybiztosnak, inkább képviselői man-dátumát akarja megtartani s így lehetséges, hogy el se fogadja új állását.

A kormányzó és az új kormányzó-párt

A legfőbb állami számvevőszék elnöksége — Bernolák Nándor előterben

Budapest, nov. 19. (N. St. t. j.) Politikai körökben tegnap csendesség honolt, bár a fő-városban maradt képviselők nagy erővel foly-tatják az új egységes kormányzópárt megalakítására megkezdett akciót. *Teleki Pál* minisz-terelnök, *Vass József*, *Béniárd Ágoston* késő estig az Eszterházy-utcai pártkörben tartó-zkodtak s megbeszélést tartottak a kormány és a megalakítandó új kormányzópárt munka programjáról. A miniszterelnök a tárgyalás befejeztével hosszas nyilatkozatot tett a rend-csinálás megkezdett munkájáról.

Budapest, nov. 19. A Kormányzó tegnap kihallgatáson fogadta *Teleki Pál* miniszterelnö-

köt, nagyatádi *Szabó*, *Vass József*, *Rubiuk Gyula* minisztereket és *Kovács J. István* állam-titkárt.

A politikai közvéleményt a legfőbb állami számvevőszék elnöki állásának betöltése foglal-koztatja. A pártokban a személyekre nézve még nem történt megállapodás.

Első helyen *Kenéz Béla* nemzetgyűlési képviselőt, egyetemi tanárt emlegetik, de sok hive van *Hencz Károlynak* is.

Bernolák Nándornak, *Debrecen nemzet-gyűlési képviselőjének* is nagy tábora van.

Hencz Károly aligha vállalja a megtisz-telő állást.

A debreceni iskolák válságos helyzete

Nincs fa, nincs szén, legtöbb helyen máris szünetel a tanítás

A tél dermesztő lehelete már végigsüvített ezen a jobb sorsra érdemes, koldussá nyomorított városban és üresen találta a városi és kereskedői faraktárakat mindenütt. Még elgondolni is rettenetes azokat a kétségbeesztő következményeket, melyek ezzel a készületlenséggel, ezzel a borzalmas fainsséggal okvetlenül együtt járnak. Tudósítónk felkereste a debreceni iskolák igazgatóit, hogy megtudja tőlük, milyen viszonyok között néznek a közelgő kemény és hosszú tél elébe? Van-e elegendő tüzelő anyagjuk és biztosítva van-e a tanítás zavartalan menete?

Elsőnek Uray Sándor lelkész, a református iskolaszék elnökét kereste fel, kinek távollétében Mezey Béla segédlelkész adott az iskolákra vonatkozólag felvilágosítást.

A debreceni református elemi iskolák nagyon kritikus helyzetben vannak. Legtöbb iskolában szünetel a tanítás a fahiány miatt. Sok baj van a menekültek miatt, akiknek részére sok iskola le van foglalva.

Járványos betegség eddig nem fordult elő, de ha a gyerekek között megbetegedések történének, úgy a betegeket dr. Balogh János iskolaorvos azonnal gyógykezelés alá veszi.

Ezután Konez Aurélnét, a Dóczy intézet igazgatóját kereste fel, aki tudósítónknak határozottan kijelentette, hogy a tavaszi bőséges fakitermelésből még van fája a református leányiskolai internátusnak, amelytől a Dóczy-iskola kölcsön kapott néhány köbmétert. Karácsonyig van fája az intézetnek.

Ezután Karay Sándort, a református főgimnázium igazgatóját kereste fel, aki kérdésre kijelentette, hogy se fája, se szene nincs a református főgimnáziumnak. Hogy most folyik a tanítás, az csak annak köszönhető, hogy kölcsönfával fűtik a gimnáziumot. Még szeptemberben folyamodtak fáért a városhoz, fa azonban csak akkor lesz, ha lejön a tuskó-kitermelési engedély. A tél folyamán mindössze egy rövidebb kis szénszünetről lehet csak szó. Egyelőre a kölcsönfával a legtakarékosabb gazdálkodás mellett karácsonyig a gimnáziumban a tanítás zavartalanul folyhat.

Ezután dr. Kardos Albertet, az állami főreál igazgatóját látogatta meg, aki kérdéseire a következőket válaszolta:

A reáliskola november végéig el van fával látva. Az iskolának azonban föltétlenül lesz szénszünete. Valamivel több a mulasztók száma, mint eddig, melyet főként a lábbeli hiány okoz. Egy más nehézség is akadályozza a tanítás zavartalan menetét: a tanszerek hiánya. A reáliskolákban oly nélkülözhetetlen rajzeszközökben óriási hiány van.

Még egy pár barátságos szó s ezután Greiner igazgatót a kereskedelmi iskola igazgatóját kérdezte meg, hogy a kereskedelmi iskolákban milyen tél elé néznek. Greiner igazgató a leghatározottabban kijelentette, hogy a fűtés biztosítva van, mert részben a tandíjból befolyt összegből, részben pedig a tanuló ifjúságtól külön beszedett 100 korona fűtési díjból kellőképp ellátták a kereskedelmi iskolát fával. Az ifjúsági othon fűtve van állandóan, miáltal meg van könnyítve a tanítás, minthogy a tanulók tanulhatnak, olvasgathatnak benne. Greiner igazgató megjegyezte még, hogy körülbelül ezek a viszonyok vannak a polgári iskolában is. Ezután a piaristák következtek. Hogyor József igazgató megemlítette, hogy a piarista gimnázium tanulóifjúságánál az egészségi viszonyok jók, noha a hiányos táplálkozásból kifolyólag a tanulók vézna fejlődésűek. Feltűnő sok rossz fogu tanulót találtak a szeptemberben tartott iskolai orvosi vizit alkalmával. Karácsonyig az iskola fűtőanyaggal el van látva. A fűtési viszonyok január után még beláthatatlanok.

Lindenberger János prépost, róm. kath. elemi iskolák igazgatója kérdésekre ezeket mondotta:

A tüzelő anyagot illetőleg abban a szerencsés helyzetben vannak a kath. elemi iskolák, hogy fával elvannak látva s így a tanítás zavartalan, járvány az iskolákban nincs, egy két elemista vörhenyben megbetegedett ugyan, de komolyabb veszedelem nincs. Ha észlelhető valamelyes hiány az iskolákban az

a cipő és ruha hiánya, azonban az én iniciatívámra egy cipő akció indult meg, melynek következtében néhány szegényebb tanuló ingyen cipőhöz jut közelesen. A Svetis intézetben bizony szén szünet lesz hamarosan, mert ott a fűtő anyag hiánya már most is érezhető. Az iparostanonc iskolában tábla lóg a kapuajtón és minden szónál hangosabban hirdeti a szomorú valóságot: „Iskola kezdett njságban lesz hirdetve!”

Bizonyos, hogy az illetékes köröknek minden lehető eszközt fel kell használni arra, hogy sürgősen segítsenek a lehetetlen helyzeten és a haza reményét, a nemzet büszkeségét ne engedjék tanulatlanul, iskola nélkül felnőni...

A Liga Zrinyi-estélye

Felejthetetlenül szép és meleg ünnepélyben volt része esütörtökön este Debrecen városi előkelő közönségének. A Keresztény Nemzeti Liga egy egész estét kitöltő felolvasó hangversenyt szentelt a három századdal ezelőtt született nagy hazafi, költő-hadvezér, gróf Zrinyi Miklós emlékezetének. S valóban társadalmunk minden vezéralakja megjelent a nézőtéren, mely zsufolásig megtelt ünneplő közönséggel. A színpadon pedig keresztyén és nemzeti mozgalmaink hivatott előharcosai és városunk elsőrangú művészei nyújtották fel Zrinyi tiszta nagy lelkének a hődot örökzöld babériját és soha nem hervadó virágait. Lapunk tegnapi számának vezetőhelyén adtunk részletet abból az előjáró beszédből, amivel dr. Bessenyei Lajos, a Tanári Kör elnöke megnyitotta az ünnepélyt. Feszült figyelemmel hallgattuk a magvas és lelkes hazaszeretettől izzó gyönyörű szöveget s a közönség nem egyszer lelkes tapsal fejezte ki tetszését, különösen, mikor a szónok a magyar nemzeti hadseregéről, valamint akkor, amikor a minden keresztyének közötti kívánatos egységről szólt. A városi dalárda gyönyörű éneke hangzott fel ezután. Tinódi Lantos Sebestyénnek meghatón egyszerű, de minden igaz magyar szívéhez szóló régi énekeit adta elő Mácsai Sándor remek vezénylése mellett a férfikar, tökéletes precizitással. Majd a színházlátogató közönség régi kedvencét fogadta tüntető tapsal a közönség: Bihari Ákóst, aki egyenesen erre az estére utazott le Debrecenbe. A Szigeti veszedelemből Zrinyi imáját szavalta el meg-rázó erővel és tökéletes művészi felfogással. A tapsorkánra azzal válaszolt a művész, hogy előadta Jókai „Szigetvári vértanúk”-jából ugyancsak Zrinyi esküjét. Dr. Pap Károly

Benes nem agitált?

Bécs, nov. 19. (Nemz. St. tel. jel.) A Reichpost írja: Több külföldi lap azon híre, hogy Benes cseh külügyminiszter a nagykövete-
tek értekezletén keresztülvitte azt, hogy Magyarország a köztársasági államformára kö-
teleztessék, teljesen alaptalan és légből kapott.

Elitették Kun Béla barátját

Budapest, nov. 19. (Nemzeti St. tel. jel.) A budapesti törvényszék több napi tárgyalás után ma hirdette ki Rabinovics József, az ismert kommunista bünperében az ítélet. Kun Béla barátját tízenöt évi fegyházra ítélték. — Rabinovics volt az, aki segített Kun Bélának a kommunista-párt megalakításában.

egyetemi tanár mélyenszántó gondolatait hallgattuk ezután, aki mindvégig lebilincselte a megértő publikum nem lankadó figyelmét.

Havass Gáborné kellemes hangja csendült fel ezután. Régi magyar dalokat énekelt dr. Jóna Kámán művészi zongorakiséretével. Soha szebben, soha tisztábban nem gyönyörözött az istenaldotta művésznő éneke, mint most. A közönség alig tudott betelni a gyönyörűséggel. Ujra és újra kihívták és a művésznő újabb és újabb ráadásal, komoly hallgatóval és ropogós frissel töltötte meg a programját. A Szigeti veszedelem XII. énekéből szavalt részletet Bakoss Sarolta, a Csokonai színház művésznője, aki megrázó erővel ábrázolta a párjáért aggódó szerelmes nő fájdalomát. Majd a közönség szünni nem akaró tapsára újabb hazafias tárgyú költeményt szavalt. Megállapítottuk, hogy az előadó művésznő egyenes irányban halad a művészi tökéletesedés felé. Befelejeztül:

Bessenyei Fábry Irma, a városi zeneiskola tanárnője ült a zongorához és hatalmas erővel briliáns technikával és tökéletes művészi készséggel játszotta el Berlioz Rákóczi-indulóját. Éreztük, hogy vérünk mint lüktet gyorsabban, szívünk mint ver hevesebben. Igen ennek az örökszép indulónak hangjai mellett halálos elszántságot érzünk szívünkben, új erőt elhatározásunkban és karunkban: visszaszerez-zük, megvédjük elrabolt országunkat még a poklok ördögei ellenében is.

Hálásak vagyunk a Liga vezetőségének a tiszta művészi élvezetért és azokért a könyvekért, amiket a meghatott közönség szemében megcsillani láttunk. Különös elismerés és köszönet illeti az estély rendezéséért a Liga fáradhatatlan buzgalma ügyvezető elnökét: dr. Dávid Istvánt.

Massaryk lemondásra gondol?

Tüntetések és zavargások Prágában

Bécs, november 19. (Nemz. St. tel. jel.) Prágából jelentik, hogy ottani jól értesült körök szerint Massaryk elnök lemondási szándék-al foglalkozik. Ezzel a Cseh köztársaságot teljességgel kiszolgáltatná Kramarz híveinek a szélső nacionalistáknak.

Berlin, november 19. (Nemz. St. tel. jel.) A prágai zavargás, mint most ujabbán észle-

hető, Massaryk és Benes ellen intézett pues volt. A zavargásoknál sokszor lehetett hallani ezt a kiáltást — *La szlava Kramarz!*

Prága, november 19. (Nemz. St. tel. jel.) Certy cseh miniszterelnök állását, — a zavargásoknál tanúsított gyenge magatartása miatt — megrendültnék tartják. A Prager Tageblatt és a Bohemia ma sem jelent meg.

A nemzetgyűlés munkarendje

Budapest, nov. 19. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés tiznapos szünet után három törvényjavaslattal foglalkozik. És pedig az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló javaslat, másodsor a munkásbiztosító pénztár reformjáról szóló törvényjavaslat, végül a köz-ségi képviselőtestületek és törvényhatósági választásokról szóló törvényjavaslat tárgyalását kezdik meg.

A kormány azzal a tervvel foglalkozik,

hogy ezeknek letárgyalása után a nemzetgyűlés két hónapi szünetet kap s ezalatt a miniszteriumokban új törvényjavaslatokat készítenek elő.

HIREK

Szaporodik

örvendetesen szaporodik a vitézi telkek céljaira felajánlott földmennyiség. A magyar városok és vármegyék hagyományos nemes versenyre keltek egymással a felajánlott holdak százaival illetőleg és nap nap után több, nagyobb lesz az a drága magyar föld, amelyen aranyérmes, hős daliák fognak tavasszal osztozkodni... Felvidul a szívünk, büszkeséggel telik el a kebitünk, ha arra gondolunk, hogy nemcsak a háboruban megvagyonosodott, hatalmas lett országok, hanem a mi mindenből kifosztott szegény árva nemzetünk is megtudja jutalmazni azokat, kik érte küzdöttek, szenvedtek és vértettek. A magyar hátaérzet és nagylelkiség nem szűnhet meg akkor sem, ha csapás csapás után éri a nemzetet, s iszonyu sebében vérezve és gyötörve csak tengetni tudja életét... Nem értjük azonban, hogy hol kések a városok és vármegyék versenyéből a sok ezer holdas főurak és főnemeseik? Csak nem azok a tíz-husz hold földesekéik fogják őket képviselni, amelyeket a napokban „adományoztak” előkelően a Weinckheim grófok?...

Vasárnapi istentiszteletek

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomban: Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Bodor Jenő segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Marton Sándor segédlelkész. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Gábor András segédlelkész, délelőtt 11 órakor prédikál Szele György lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Varga Ferenc segédlelkész. Kossuth-u. templomban: délelőtt 9 órakor prédikál Geneszy Béla segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Mezei Béla segédlelkész. Árpádtéri templomban délelőtt 9 órakor Marton Sándor segédlelkész, délután 2 órakor Almásy Márton segédlelkész. Ispóty templomban délelőtt 9 órakor Mezei Béla segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Kalmár Dániel segédlelkész. Homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Kovács János vallásnévelő lelkész.

A Konfirmált Leányok Sövetségében délután 3 órakor a serálil. fél 4 órakor a felnőtt tagok összejövetele. (Egyszázöt 17. sz.)

Délután fél 5 órakor a Kossuth-u. vallásos estélyen bibliát magyaráz Uray Sándor lelkész.

Vasárnapi iskolák a szokott helyen és időben. A róm. kath. templomban vasárnap fél 7, 7, 8, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misék. Fél 10 órakor nagymise, utána sz. beszéd. Délután 3 órakor litánia, sz. olvasó, 4 órakor sz. beszéd és a Szent József Társulat ajátosságai.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-u. 3.) vasárnap délelőtt 10 órakor Tóth-Szöllös Mihály ág. hit. ev. hitoktató-segédlelkész végzi az istentiszteletet. Délután 3 órakor ima.

Az erdélyi magyarság üldözöttjei. Az oláhok rendszeresen üldözik az erdélyi magyar lapokat. De leginkább csak a keresztyéneket. Legújabbán a szókimondó „Brassói Lapok”-ra tették a kezüket. Először Szele Béla főszerkesztőt, azután Kovács Béla felelős szerkesztőt tartóztatták le, végül a munkatársakat. Elfogták Rombauer Tivadart az „Erdélyi Ujság” szerkesztőjét, valamint az „Előre” című munkáslapot is betiltották.

Prohászka Ottokár-estély. A kath. Népszövetségi Otthon hangversenye a Vigszínházban 1920 november hó 21-én délután 5 órai kezdettel a következő műsorral fog megtartatni: 1. Dalegyveleg, előadja a róm. kath. Egyházi Vegyeskar. 2. Haendel Sonata G. moll. Előadja hegedűn Piribauer Ferenc. Zongorán kíséri Révfy Károly. 3. Gaál Ferenc. Opus 79. Vándordal. Férfikar. Énekli a Szt. László Dalegyelet. 4. Ünnepi beszéd: Dr. Prohászka Ottokár, székesfejevári püspök, nemzetgyűlési képviselő. 5. Hymusz. Énekli a róm. kath. Egyházi Vegyeskar. Jegyek válthatók Antalffy József könyvkereskedésében és a Vigszínház pénztáránál.

Adózók figyelmébe. Debrecen város adóhivatala közhírré teszi, hogy a IV. kerület 1918. évi jövedelem és vagyonadó kivétési tervezetét 1920 november 20-tól 28-ik napjáig terjedő 8 napi közszemlére teszi ki. Ezen idő alatt a lajstromot mindenki megtekintheti és az abban foglaltakra ugy a saját, mint a mások adóját illetőleg írásbeli észrevételeit a lajstrom közszemlére tételének utolsó napját követő 15 nap alatt a m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatja.

Jog és pénzügyi bizottsági ülés. A város jog és pénzügyi bizottsága csütörtökön délután 4 órakor tartott ülést dr. Vargha Elemer tanácsnok elnöke alatt. Keeskemét város feliratát, hogy a nemzetgyűlést hivatása magaslatára való emelkedésre szólítsák, irattárba tételre javasolják. Zolay Lajos muzeumban részére évi 2500 korona működési pótlék megszavazását javasolják, egyúttal felírnak a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségéhez, hogy az eddigi 800 korona államsegélyt 2500 koronára emelje fel. **Debreceni József h. pénztártiszti részére,** aki 5 hónapon át ellenőri teendőket végzett, 500 koronát szavaztak meg. Soos Imre kérvénye kapcsán kimondták, hogy mindazon menekült közalkalmazottaknak kedvezményes tüzfát adnak július 1-től visszamenőleg, akik a város hivatalaihoz nyertek beosztást. A múlt évben adott 815,000 korona ruhaszegély kifizetését tudomásul venni javasolják. Vásáry István dr. tanácsnok és Ary Lajos főszámvevő bejelentését, hogy őket a közszolgálati alkalmazottak házépítő szövetkezte igazgatóságai, illetőleg felügyelőbizottsági tagjává választotta, nem vették tudomásul, illetve nem javasolják. A világítási vállalatnak a villamos áram, az árammérő óráberek és a villamos csengő transzformátorok bérének emelésére vonatkozó javaslatát levették a napirendről és utasították a félévi nyers mérleg bemutatására.

Az árufelvétel korlátozása. A debreceni máv. üzletvezetőség heti 3 napra korlátozta az árufelvételt. Egyedül az adógarbonát veszik át a raktárak minden hétköznapon.

Hirdelmény. Akiknek munkásokra, cselédekre, gyermekkertésznőre van szükségük, azok ezen igényüket jelentésk be a debreceni m. kir. államrendőrség debreceni kapitányságának földszint, 32. sz. ajtó.

Botrányos a közlekedés a nánási vonalon. Az ország legforgalmasabb helyi érdekű vasútja kétségkívül a hajdunánási, különösen a személyforgalom tekintetében. A szénhiány következtében a napi 4 vonatpár helyett hetenkint van csak 4 vonatpár jár, és pedig legalább is hat vonatpárra lenne szükség. Valósággal élelveszélyes a vonatok túlszűfolttsága. Ember ember hátán. Még a vaskorlátón is utasok lógnak, akár a budapesti villamosokon. A menetrend botrányos, mert mindig a tolatásoktól függ, hol meddig áll, sőt egyéb körülményektől is. Szerdán reggel például a vonat déli harangozóra érkezett Debrecenbe 8 óra helyett. Napirenden a 2-3, sőt 4-5 órai késések. Valóban ritkaság számba megy, mikor a menetidőt pontosan betartja. A jegypénztárak előtt minden nagyobb állomáson nagy tolongás és különösen Bősörményben panaszzal az utasok hogy a jegykiadás túlságosan lassu, néha órákat kell a közönségnek ácsorogni libasorban. Hát nem lehet ezeken a nyomoruságos állapotokon segíteni?

Nagy táncestély a „Royal”-ban e hó 21-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel, éjfél 12 óráig. Belépődíj vigalmiadóval 13 korona. Tisztelettel íj. Schaff János.

Koszorúmegváltás. A kereskedelmi és gazdasági bank r.t. igazgatósága néhai Nagy Józsefnek elhunytá alkalmából 500 koronát küldött a polgármesteri hivatalnak szegény gyermekek felhozására.

Elkészült a tetőtleni templomtorony. A tetőtleni ref. egyház az erősen megrongálódott templomtoronyt helyreállította. Baróthy Béla ref. lelkész az állámépítészeti hivatalt kérte a felülvizsgálat megejtésére.

Családi öröm a volt király házában. Bécsi magánértesülések szerint Zita exkirálynőnek ismét leánya született, akit *Mária Karolinának* kereszteltek. A királyi párnak ez a hetedik gyermeke.

Varsányi István borbély és fodrásztermét (Piac-u. 72. Deák Ferenc-utcai oldal) a Move tagoknak különös figyelmébe ajánlom. Move tagok bérletjegyét nagy kedvezménnyel kaphatnak. — A titkár.

Külföldi cukor nem jöhet be. A kiskereskedők árubeszerzési részvénytársasága külföldi cukor behozatalára kért engedélyt, de a belügyminiszter nem engedélyezte.

Doktorráavatás. Huber Jenőt, a lakás-hivatal volt előadóját a debreceni m. kir. tudományegyetem az államtudományok doktorává avatta.

Jött szén. A szénszállítás terén némi javulás érezhető: 17-én 10, 18-án 12 és fél vagon szén érkezett, tehát lesz a délutáni órákban villamos vasuti közlekedés is.

Az ellopott hivatalos pénz. Nemrég Aberle Rajmundot, a világítási vállalat igazgatóját, mikor Bécsből utazott haza hivatalos ügyben, meglopták alvás közben. A tolvaj a pénztárcáját vitte el, melyben a saját pénzen kívül 3000 korona hivatalos pénz is volt. Az érzékeny kárt szenvedett igazgató kérte a 3000 korona hivatalos pénz visszatérítése alul való felmentését. A jog és pénzügyi bizottság méltányosságból javasolja a kérelem teljesítését.

Move közlemények. „A tisztii hivatalos etikája” I. és II. rész. — „Alovagias ügyekről” — „A tiszt fegyverhasználati joga” című füzetek 5-5 K árbán a „Move” felvételi irodában (Sas-u. 4. II. 2.) beszerezhetők. Felhívom ezen, minden tisztre fontos füzetekre, ugy a tényleges, mint a nyugdíjas és tartalékos tisztek és tisztjelöltek figyelmét. — „MOVE” a Magyar Országos Véderő Egyesület közlönye megjelenik hetenkint vasárnap, megrendelhető a „Move” titkári hivatalában (Sas-u. 4. II. 2.) Előfizetési ár egy évre 120 K, félévre 60 K, negyedévre 30 K. — „MOVE” tagok olvassuk a „Move” ujságot. „Move” tagok 30 százalékos kedvezményben részesülnek.

Közalkalmazottak beszerzési csoportja értesíti tagjait, hogy hollandiai kristály cukorra előjegyzéseket lehet eszközölni. Az előjegyzést a testületeknél kell tenni. Kérjük a testületi megbízottakat, hogy az előjegyzésekről szóló kimutatásokat két példányban folyó hó 25-ig a csoport irodába (pénzügyi palota földszint 12 szám) adják be. Vidéki csoportok szükségletüket táviratilag jelentésk be. A cukor ára kilogrammonként 119 korona és a költségek. Fejadag 35 dekagramm.

Lépfene, sertésvész. Hajdudorogon a sertésvész, Hajdúhadházon a lépfene, Hajdúszováton a ragadós száj- és körömfájás, Földesen a veszettség lépett fel.

Adjunk használt bélyegeket a hadirokkantoknak. A („HADRÓÁ”) Hadirokkantak, Övegyek és Árvák Nemzeti Szövetsége arra kéri a nagyközönséget, hogy anyagi támogatásban egyes hadigondozottakat ne részesítsen. A hadigondozottak jelenleg fenálló egyetlen törvényes társadalmi tömörülése a „HADRÓÁ” s így a saját érdekében cselekszik a nagyközönség, ha a hadirokkantak, övegyek és árváknak szánt bármínemű adományait közvetlenül a szövetséghez juttatja el avagy csak általa meghatalmazottnak adja át. A mai nehéz pénzügyi helyzetben a legkönnyebben ugy adakozhat bárki a hadigondozottak javára, ha használt levélbélyegeit küldi be a szövetség, vagy annak lapja a „Honfoglalás” címére, (V. Fark Miksa-u. 9). Mindenki, aki legalább 480 kor. névértékű használt levélbélyeget küld be, egy évig ingyen kapja a szövetség lapját a „Honfoglalás”-t.

Hadifoglyok érkeztek. A honvédelmi miniszterium jelenti, hogy november 12-én egy gözös futott be Triesztbe, amely *Szibériából magyar hadifoglyokat hozott*, és pedig 37 tiszt és 99 legénységbeli érkezett. November hó 16-án ismét érkezett egy gözösön 485 tiszt és 1200 közlegény. A hadifoglyok jó állapotban s jó hangulatban vannak. Holnap lépik át a hártárt Szentgotthárdnál. Leszerelés végett Csóthra szállítják őket.

Karácsonyi ajándéknak szánt fénykép-nagyításait jól teszi, ha már megrendeli Liener és Berzéki műtermében Csapó-u. 1. sz. alatt.

Izléses beállítású menyasszonyi képek, családi és gyermekfelvételek készülnek Liener és Berzéki fényképészek műtermében Csapó-utca 1. szám alatt.

Pontosan ott legyen

este 7 órakor a Vigszínházban! Pintérek felléptével új műsor!

Bездри hírek. Öngyilkosság. Mint közelebb megírtuk, Tóth Anna nyíraesádi lány szellemi bánatában marólugot ivott. A szerencsétlen lány tegnap reggel a közokorházban belső sérüléseibe belehalt. — Közre került betörők. Mint néhány nappal előbb jeleztük, dr. Varga Elemér tanácsnok lakásáról százezer koronát érő holmit loptak el. A debreceni államrendőrség mezőkeresztési kirendeltsége elfogta a betörőt Glatter Ferenc személyében, akinél értékes briliáns és aranyemléket találtak, melyek dr. Varga Elemér tulajdonát képezték. Glatter beismerte a betörést. Kihallgatásakor elmondta, hogy társai is vannak Markovits József és Kepess Károly személyében, akiket a rendőrség szintén elfogott. Mind a három betörő ellen eljárás indult meg. Jellemző, hogy Glatter még társait is meglepte.

Törvénykezés

§ A hajdudorogi direktorium. Ismét népes volt ma a törvényszék folyosója. A hajdudorogi direktorium két tagjának, P. Papp Antalnak és Posta Istvánnak bűnpörét tárgyalta a gyorsított ötös tanács. Tanúnak 34 hajdudorogi gazda volt beidévezve. Elnök Nagy Kálmán volt, a vádat Bod Kálmán kir. ügyész képviselte.

A két direktoriumi tag nagyjában ugyanazokat a büncselekményeket követte el a proletárdiktatura alatt, mint a többi hajdudorogi direktoriuma. Az üzleteket, boltokat becsukatták, szocializálták; gazdaságokból szemet, gabonát rekviráltak. Még az iskolákat sem kímélték. A gör. katolikus iskolában a falakról a keresztet levették. Pap ezenkívül több népgyűlést tartott, amelyen izgatóbeszédet intézett a néphez. Különösen a polgári osztály ellen izgatott és nyilatkozott róla kicsinylőleg, meg ócsárolólag. A Hajdudorogi Takarékpénztár is megsínylette a direktoriumi tagok harmincnapos rómuralmát.

A nagyszámban kihallgatott tanúk, majd a perbeszéd után Postát 8 hónapi börtönrre, P. Papp Antalt pedig 5 hónapi börtönrre ítélte az ötös tanács. Az ítélet jogerős.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Véres határkiigazítás

Varsó, november 19. (Nemz. St. tel. jel.) A tescheni határfelosztás miatt elkeseredett tömeg megtámadta Rintek községben a határmegállapítással elfoglalt cseh—lengyel bizottságot. Ekkor határrendőrök jelentek meg, akiket a lakosság kövekkel dobált meg, amit sor-tűz követett. Egy lengyel és cseh mérnök súlyosan megsebesült, egy cseh katona meghalt, több megsebesült.

Valutaárfolyamok

Budapest, nov. 19. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén ma a következő árfolyamokat jegyezték: Napoleon 13:30—1400, font 17:50—40, leva 6:10—6:00, dollár 4:82—5:05, frank 31, márká 7:00—6:91, lira 19:20—18, rubel 3:04—10, lei 7:00—7:09, szokol 5:80—6:00, svájci frank 83—84, korona dinár 14:45—25, lengyel márká 1:14—1:18.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Színház

Paraszthűség. (Thon Gyula népszimnive) Repriz volt esütörtökön este a Csokonai színházban, mely Thon Gyulának *Paraszthűség* című népszimnívét elevenítette föl. A darab fényes sikert aratott. A közönség nagyon rokonszónosan fogadta és helyenkint élénken tapsolta. A szereplők egytől-egyig kifogástalan alakítást produkáltak. A nők közül Bodin Margit, Farkas Ida és Egyed Lenke, a férfi szereplők közül pedig László Gyula, Szalma Sándor és Helai Andor váltak ki különösen, míg *Cetmakassy* és *Erdélyi* Kálmán kisebb

szerepekben nyújtottak gondos alakítást. Az első felvonás alatt *Küster* Irén magyar szolótáncos pompás volt, most éreztük igazán, mennyire szüksége van a színháznak öreá. A zenekart *Bihary* Zoltán, a népszimnű komponistája vezényelte, míg a rendezés, a pompás díszletekkel, *Patik József* gondosságát dicsérte. A szerzőt, *Thon* Gyula hírlapíró kollegánkat a közönség a II. felvonás után kitapsolta.

A színházak és mozgósínházak közleményei.

Szombaton folyó hó 20-án C) bérletben a nagysikerű *Ezüst* Sirály a Csokonai színházban.

21-én este a Paraszthűség *Küster* Irén szolótáncosával, délután mérsékelt helyárrakkal *Luxenburg* grófja a Csokonai színházban.

Gróf Monte Christo. Dumas világhírű regénye filmen az Urániában. A párisi Pathé filmgyár mesterműve ez a film, mely a regényt minden szépségével a néző elé varázsolja. — Jegyelővétel.

A két arca asszony dráma öt felvonásban az Apollóban, a Star filmgyár remeke, *Mattyasovszky* Hona a kettős főszerepben kitűnő alakítást nyújt. Jegyelővétel.

Lóth Ilia főszereplésével a Góg című öt felvonásos drámát mutatja be ma az Arany Bika mozi.

Tip-Top-Top burleszk operette *kinemaszkecs Ligeti Lajos* kedvelt komikus személyes fellépésével hétfőn az Apollóban. Jegyelővétel.

A tigrisarcu ember IV. negyedik befejező részét csak az Uránia mutatja be hétfőtől kezdve.

SPORT

Szakosztályi tisztújítás a DEAC-ban. Tegnap tartotta DEAC szakosztályi tisztújító közgyűlést. A labdarúgószakosztály elnöke lett dr. Jóna Kálmán, intéző Torma Kálmán, előadó Simon Imre; a tornaszakosztály elnöke Csányi Benjamin egyetemi tanár, intézője Somorjai László; az úszószakosztály elnöke dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár; intézője Wurst László. A vívőszakosztály ügyeinek vitelével egyelőre Szűcs László joghallgatót bízták meg. Az atletikai, téli sport, birkózó, tenisz szakosztályi tisztújítást később választják meg.

Vidéki eredmények. Karcagi IKSE—Kisujzállási TE 4 : 2 (3 : 1). A két régi rivális küzdelméből a karcagi csapat került ki győztesen. Bíró Kapusi János volt.

DEBRECENI Kalapgyár
SZÉLLÉSKÖSA

Női és férfi kalap megren delések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek **PIAC-U. 63. SZ.**

Eladó ház

Baromvásártér melletti korcsma vendéglő korlátlan kimerésse, 3 szoba, konyha, kamra, nincs istálló szon-nali beköltözésre esetleg az egész 6 szobás lakás is átvehető, eladó Dezső L. irodája, Maróthy-utca 19. sz.

Számolópapír

11—21 cm nagyság 05—16 cm nagyság
500 drb 30 K 500 drb 20 K

a Magy. Nemz. Rönyv- és Lapkiadó-Vállalatnál
PIACZ-UTCZA 59

Eladó ház

Apaffy utcán 4 szobás sarokház, köepület, csereptető 8 ablakos utcai front, villany, vízvezeték, nagy udvar. vétel esetén beköltözhető lakásu egyszerű kis családi ház eladó, Dezső L. irodája Maróthy-utca 19. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

TRÓPAPÍR

fehér irodai és fogalmi eredeti csomagokban kapható lapunk kiadójában.

Rirkancsok

felvétetnek fix fizetéssel és jutalékkal lapunk kiadóhivatalában

Társat keresek úri ember, rég bevezetett irodámhoz pénzzel. Levél küldendő Uri megélhetés jelégre kiadóra.

Mosást vállal menekült asszony. Címe: Somogyi Gyuláné Salvátor barak.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 66. Raját készíttől elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Aranyat mindenféle ezüstöt, briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám 1. emelet

Mosott rongyot keresek mintegy 15—20 kilót megvételre. Megkereséseket a kiadóba.

Takarítónő

pár napi munkára felvételek lakástakarításhoz. Jelentkezhetni a kiadóban

Róváry és Aitmann

szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Forgács István

műorás Bádógus-u.

Belépésre keresünk

ügyes jó megjel-nésű fiatal embert

expeditornak és üzletszerzőnek

fix fizetés és jutalék mellett. Az állás mielőbb elfoglalandó. — Gyakorlottak előnyben részesülnek. — Je jelentkezni lehet lapunk kiadóhivatalában

Hirdetmény

A Földesi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság felszámolásában igazgatósa közhírré teszi, hogy a cég felszámol; egyszersmind felhívja a cég hitelezőit, hogy követeléseiket e hirdetmény harmadik közzétételétől számított 6 hónap alatt érvényesítsék.

Kelt Földesen, 1920 nov. 16.

Földesi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság felszámolásában.

KERESEK 20—25 ezer koronára tőkét közszükségleti cikkek nagyban és kicsinyben forgalomba hozatalához. Cím a kiadóban.

Eladó szőlő

Vágóhíd melletti 1600 négyzetöltszöves szőlő, gyümölcsöző és völeminyes körül lugassal, cserepes köpület, 1 szoba, konyha, veranda, pince szőlői felszereléssel azonnali átvételre eladó, Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Hirdetését

d u. 2 óráig adja be a

Hajduföld

kiadóhivatalába (Piac-u. 59.) ha azt akarja, hogymásnap

ezren és ezren : olvassák. :